

4. Матвеева Л. В. Комплексная методико-практическая подготовка учителя музыки (на материале музыкально-педагогических факультетов) : автореф. дис. на соискание ученой степени канд. пед. наук : спец. 13.00.01 "Общая педагогика, история педагогики и образования" / Л.В.Матвеева. – М., 1992. – 16с.
5. Ростовський О.Я. Теорія і методика музичної освіти : навч.-метод. посібник / О.Я. Ростовський. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2011. – 640 с.
6. Савченко Р.А. Педагогічні аспекти організації самостійної роботи студентів педагогічних ВНЗ у дисципліні "Теорія та методика музичного виховання дітей" / Р.А. Савченко // Вісник Запорізького національного університету : зб. наук. праць. – №2 (23) – Серія "Педагогічні науки". – Запоріжжя : Вид-во ЗНУ, 2014 – С.102-109.
7. Черкасов В.Ф. Теорія і методика музичної освіти : навчальний посібник / В.Ф. Черкасов – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2014. – 472 с.

Боднарук И.Н.

**ОРГАНИЗАЦИЯ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ СТУДЕНТОВ ВУЗОВ
В ПРОЦЕССЕ ИЗУЧЕНИЯ ДИСЦИПЛИНЫ "ТЕОРИЯ И МЕТОДИКА МУЗЫКАЛЬНОГО ВОСПИТАНИЯ"**

В статье рассматривается проблема организации самостоятельной работы будущих учителей музыкального искусства. Конкретизируется содержание понятия "методическая подготовка". Подчеркивается важность налаживания тесной связи предмета "Теория и методика музыкального воспитания" со специальными музыкальными дисциплинами и педагогической практикой. Анализируются основные направления самостоятельной работы студентов при изучении дисциплины "Теория и методика музыкального воспитания". Определяется комплекс педагогических условий для эффективной организации самостоятельной работы студентов в системе высшего музыкально-педагогического образования.

Ключевые слова: самостоятельная работа студентов, методическая подготовка, будущие учителя музыкального искусства, методическая самостоятельность, педагогические условия, направления самостоятельной работы.

Bodnaruk I.

**ORGANIZATION OF INDEPENDENT WORK OF STUDENTS OF THE HIGH EDUCATIONAL INSTITUTIONS
IN THE PROCESS OF LEARNING DISCIPLINE "THEORY AND METHODOLOGY OF MUSICAL EDUCATION"**

The article deals with the problem of organization of the independent work of the future music teachers. The meaning of "methodical preparation" is specified. It is defined as an educational process, that provides acquirement by students of basic methods and techniques of organization musical and educational work with pupils. "Theory and methodology of musical education" is a kind of core of such training, since it integrates knowledge, abilities and skills, that were obtained during the study many subjects in the curriculum. The article emphasizes the importance of establishing close links between the subject "Theory and methodology of musical education", professional musical disciplines and pedagogical practice. The author analyzes the main ways of independent work of students during the study of the subject "Theory and methodology of musical education", gives various examples of independent theoretical and practical objectives.

The set of pedagogical conditions for effective organization of independent work of students in higher musical and pedagogical education is defined in the paper:

- development of qualitative methodological support of independent work, that provides a clear definition of types of independent learning objectives and availability of methodical recommendations for their implementation;
- variety and variability of independent objectives, their connection with the knowledge, abilities and skills, that were obtained during the study different subjects in the curriculum;
- providing of creation and investigation of independent objectives;
- systematic implementation of different independent objectives by students;
- advance acquaintance of students with implementation deadlines of specific independent objectives and standards of their evaluation;
- consideration of the individual characteristics, level of musical, theoretical and methodical preparation of students during organization their independent work;
- providing systematic monitoring by teacher the quality of implementation independent theoretical and practical objectives.

Organization of independent work of students on the bases of these pedagogical conditions allows to develop in the future specialists the interest for music teacher profession and promotes of the need of pedagogical self-education and self-improvement

Key words: independent work of students, methodical preparation, future teachers of the music, methodical independence, pedagogical conditions, ways of independent work.

Подано до редакції 18.04.2016.

УДК: 378+013.42+37.06

© 2016

Віцукасва К.М.

**ВСТАНОВЛЕННЯ МІЖПРЕДМЕТНИХ З'ЯЗКІВ МІЖ ДИСЦИПЛІНАМИ
ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТЬОГО СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА**

У статті обґрунтована педагогічна умова підготовки майбутнього соціального педагога як суб'єкта професійної діяльності: встановлення міжпредметних зв'язків між дисциплінами професійно-орієнтовної підготовки. Описано реалізація означеної умови, яка буде здійснюватись у процесі оволодіння студентами – соціальними педагогами змістом розроблених модулів, на підставі використання творчих завдань. До означеної педагогічної умови були визначені вимоги, що мають забезпечувати продуктивність процесу підготовки майбутнього соціального педагога як суб'єкта професійної діяльності.

Ключові слова: суб'єкт професійної діяльності, встановлення міжпредметних зв'язків, дисципліни професійно-орієнтовної підготовки, соціальний педагог.

Постановка проблеми у загальному вигляді... Проблема суб'єктності студентів традиційно привертає увагу багатьох фахівців у галузі психології і педагогіки вищої школи. Сучасною соціальною практикою затребуваний креативний, ініціативний, самостійний, відповідальний фахівець соціально-педагогічної сфери, спроможний професійно будувати свої взаємини з людьми, адекватно оцінювати себе як професіонала, готовий до постійного професійного розвитку, подальшої самоосвіти і самореалізації як суб'єкта професійної діяльності. Відповідно до цього одним із важливих завдань вищих навчальних закладів є підготовки такого фахівця.

Серед фахівців соціально-педагогічної сфери чи не найперше місце займає професія соціального педагога. На сучасних етапах, у ході викладання дисциплін професійно-орієнтовної підготовки майбутніх соціальних педагогів в умовах вищого навчального закладу ставиться задача підготовки означеного фахівця як суб'єкта професійної діяльності, здатного до прояву суб'єктності та здатного результативно здійснювати професійну діяльність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми... У сучасних дослідженнях привертається особлива увага до розвитку суб'єктного потенціалу особистості студента в навчально-виховному процесі педагогічного ВНЗ (Ю. Бабанський, З. Васильєва, М. Данилов, Е. Зеєр, А. Лебедев, А. Трещев та ін.); забезпечення можливостей для індивідуально-професійного росту, самовизначення, саморозвитку, самореалізації студентів у виховному просторі ВНЗ (І. Ісаєв, Н. Крилова, А. Мудрик та ін.); зміну глибинних значеннєвих утворень особистості, що є змістовною підставою здійснення суб'єктної діяльності особистості студента педагогічного ВНЗ (Г. Абрамова, Є. Белозерцев, О. Леонтьєв, Ю. Сенько та ін.).

Питання підготовки соціальних педагогів і соціальних працівників до професійної діяльності досліджувались у різних аспектах, зокрема: підготовка і професійне становлення соціального педагога (С. Архипова); інтегрований підхід до актуальних питань соціально-педагогічної теорії і практики (І. Богданова); теоретико-методологічні основи професійної підготовки соціальних педагогів у закладах вищої освіти (Л. Міщик); концептуальні підходи до підготовки соціальних педагогів (І. Зверева); професійна підготовка соціальних педагогів, технології соціально-педагогічної роботи (А. Капська); теорія і методика професійної підготовки соціальних педагогів в умовах неперервної освіти (В. Поліщук); професійна підготовка фахівців із соціальної педагогіки, зорієнтована на вивчення напрямів соціально-педагогічної роботи з різними категоріями клієнтів (С. Пашенко, Л. Пундик); проблеми професійного-особистісного становлення фахівця у процесі професійної підготовки (О. Гура, Р. Вайнола), професійна підготовка фахівців до соціально-педагогічної діяльності в умовах університетської освіти (С. Харченко); професійна підготовка майбутніх соціальних працівників в умовах університетської освіти (О. Карпенко). Проблемам професійної підготовки кадрів у системах допрофесійної, середньої, професійної й вищої освіти в галузі соціальної педагогіки й соціальної роботи знайшли своє відображення в роботах таких закордонних учених, як: В. Бочарова, Т. Василькова, Ю. Василькова, Ю. Галагузова, І. Зимняя, В. Сластьонін, Є. Холостова.

Формулювання цілей статті... Мета даної статті полягає в обґрунтуванні *встановлення міжпредметних зв'язків між дисциплінами професійно-орієнтовної підготовки* як педагогічної умови підготовки майбутнього соціального педагога як суб'єкта професійної діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження... За нашим визначенням, суб'єкт професійної діяльності в соціально-педагогічній сфері – це особистість, яка здатна виробляти професійно-орієнтовані самозміни для забезпечення продуктивної результативності у соціально-педагогічній діяльності. Отже, суб'єктність студента – соціального педагога проявляється в його здатності до побудови та проектування своєї діяльності, що обумовлює його особистісний розвиток.

З огляду на зазначене, підготовка майбутнього соціального педагога як суб'єкта професійної діяльності передбачає організацію навчально-виховного процесу, з постійним оновленням її змістовних і технологічних компонентів, що дозволить поступово “переводити” традиційну, еталонну й виконавську діяльність за зразком в індивідуальну творчу соціально-педагогічну діяльність.

Отже, при обґрунтування означеної педагогічної умови ми спиралися на визначення поняття “міжпредметний зв'язок”, що трактується як педагогічна категорія для позначення синтезуючих, інтегративних відносин між об'єктами, явищами й процесами реальної дійсності, які знайшли своє відбиття у змісті, формах і методах навчально-виховного процесу і виконують освітню, розвивальну й виховну функції в їх обмеженій єдності [1, с. 98].

Поняття “міжпредметний зв'язок” трактується як педагогічна категорія для позначення синтезуючих, інтегративних відносин між об'єктами, явищами й процесами реальної дійсності, які знайшли своє відбиття у змісті, формах і методах навчально-виховного процесу і виконують освітню, розвивальну й виховну функції в їх обмеженій єдності [1, с. 98].

Деякі автори визначають міжпредметні зв'язки як дидактичну умову, причому в різних авторів ця умова трактується неоднаково. Наприклад: міжпредметні зв'язки виконують роль дидактичної умови підвищення ефективності навчального процесу (Ф. Соколова); міжпредметні зв'язки як дидактична умова, що забезпечує

послідовне відображення у змісті природничо-наукових дисциплін об'єктивних взаємозв'язків, що діють у природі (В. Федорова, Д. Киришкін) [3].

Міжпредметні зв'язки характеризуються насамперед своєю структурою, а оскільки внутрішня структура предмета є формою, то виокремлюються такі форми зв'язків: за складом, за напрямом дії, за способом взаємодії спрямованих елементів.

Виходячи з того, що склад міжпредметних зв'язків визначається змістом навчального матеріалу, сформованими навичками, уміннями й розумовими операціями, то можна виокремити такі типи міжпредметних зв'язків: змістові, операційні, методичні, організаційні.

У нашому разі, міжпредметний зв'язок характеризується як змістовий. Так, дисципліни ("Вступ до спеціальності", "Педагогіка", "Основи соціально-правового захисту особистості" та ін.) об'єднуються з дисциплінами, які входять до циклу гуманітарних і соціально-економічних дисциплін ("Культурологія", "Політологія", "Філософія", "Основи права" тощо).

Аналіз навчальних планів і програм свідчить, що у змісті деяких предметів має місце тематичне взаємопроникнення. Зокрема такі соціально-педагогічні поняття, як "соціалізація", "девіантна поведінка" та інші соціально-педагогічні поняття, є одночасно предметом розгляду в курсах "Основи соціалізації особистості", "Соціальна педагогіка", "Технології соціально-педагогічної роботи". Крім того, спостерігається очевидна тематична взаємодія між такими дисциплінами, як:

- педагогіка і психологія, з одного боку, і соціальна педагогіка та соціальна психологія, вікова і педагогічна психологія, етнопсихологія, педагогіка сімейного виховання, етика та психологія сімейного життя – з іншого;
- етика та естетика, з одного боку, та етика соціально-педагогічної діяльності – з іншого;
- технології соціально-педагогічної діяльності, з одного боку, та технологія роботи соціального гувернера, теорія і методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями України, технології соціальної роботи в зарубіжних країнах, соціально-педагогічна профілактика правопорушень – з іншого.

Аналіз практики викладання засвідчив, що дисципліни циклу гуманітарних, соціально-економічних дисциплін майже не співвідносяться із предметами професійно-орієнтованої (професійної та практичної) підготовки циклу. Зокрема, спостерігається дублювання між темами за такими дисциплінами, як: основи екології, етики та естетики (дисципліна з циклу природничо-наукової підготовки) та екокультура особистості й етика соціально-педагогічної діяльності (з циклу професійно-орієнтованої (професійної та практичної) підготовки) тощо.

З іншого боку, викладання окремих тем із курсів професійно-орієнтованої підготовки не спирається на знання студентів з курсів гуманітарної та соціально-економічної підготовки. Всі ці дисципліни викладаються в різний час, на різних курсах, без урахування їх змістового та процесуального боків і загальних галузей інтеграції знань та соціального досвіду, які повинні взаємодіяти між собою, збагачуючи тим самим освітній процес із гуманітарних дисциплін у ВНЗ і забезпечуючи формування цілісного світогляду майбутнього фахівця.

Відтак, встановлення міжпредметних зв'язків між дисциплінами професійно-орієнтованої підготовки, координація як між навчальними дисциплінами різних циклів, так і між навчальними програмами й планами навчальної, організаційно-методичної роботи, з урахуванням специфіки професійної підготовки студентів ВНЗ є необхідною умовою професійної підготовки, зокрема майбутнього соціального педагога як суб'єкта професійної діяльності.

Зазначена педагогічна умова передбачає розробку модульних курсів, що перебувають на стику суміжних дисциплін гуманітарному, природничо-наукового й циклу професійно-орієнтованої (професійної та практичної) підготовки. Пояснимо, що ми розуміємо під модулем. Слідом за Є. Солововой, ми вважаємо, що модуль – це курс, або його автономна частина, що має необхідне програмне й навчально-методичне забезпечення, достатнє для побудови різних освітніх траєкторій у його межах, які легко з'єднується з іншими модульними курсами, за необхідності здатний видозмінюватися за змістом, формою, обсягом за рахунок вихідної гнучкості внутрішньої структури. В основі модульних гуманітарних курсів лежать такі принципи:

- принцип модульності структурного змісту, що відбивається в доборі й передаванні інформації й у можливості її засвоєння в автономному режимі;
- принцип гнучкості, динамічності, нелінійності, що означає можливість варіювання послідовності структурних компонентів модуля та дій за їх засвоєнням;
- принцип рефлексивної діяльності й міждисциплінарності, що реалізується у спрямованості на формування ціннісно-орієнтаційних компонентів навчально-пізнавальної діяльності;
- принцип автономності навчання та рівної відповідальності [2, с. 63-65].

Основними завданнями цих модульних курсів є:

- формування цілісної системи соціально-педагогічних знань;
- розвиток соціально-педагогічних умінь (виявляти загальне і специфічне, вступати в адекватну взаємодію, обробляти й узагальнювати інформацію, класифікувати за певними ознаками, приймати та розділяти інтерсоціальні цінності тощо);

– розвиток соціально-значущих якостей і здібностей (саморегуляція, емпатія, толерантність, гуманістична спрямованість тощо).

Реалізація означеної умови буде здійснюватись у процесі оволодіння студентами – соціальними педагогами змістом розроблених модулів, на підставі використання творчих завдань (гри, драматизації, дискусії, ранжирування, проблемних соціально-педагогічних завдань, створення соціально-педагогічних проектів).

Відтак, модульні курси, що ґрунтуються на інтеграції теоретичного знання з різних професійно-орієнтованих дисциплін, що враховують сучасний соціальний контекст, дозволяють розширити й поглибити знання, отримані під час вивчення всього циклу загально-гуманітарного, соціально-економічного, та циклу дисциплін професійно-орієнтованої (професійної і практичної) підготовки й ефективно використовувати їх у професійній діяльності, у практиці спілкування, самоосвіті, творчій діяльності студентів, тим самим, забезпечуючи їх соціальну й професійну інтеграцію в сучасному суспільстві. Зазначена педагогічна умова передбачає урахування:

– змістового й процесуального боків навчання дисциплін гуманітарного, соціально-економічного та циклу професійно-орієнтованої (професійної та практичної) підготовки;

– опори на знання й соціальний досвід студентів;

– взаємодію різних кафедр у процесі професійно-орієнтованої підготовки, а також виключення безсистемних, епізодичних зв'язків у викладанні дисциплін гуманітарного, соціально-економічного, природничо-наукового циклу та циклу професійно-орієнтованої (професійної та практичної) підготовки.

Модульне конструювання змісту процесу підготовки майбутніх соціальних педагогів як суб'єктів професійної діяльності буде стимулювати студентів до інтеграції знань, навичок й умінь, набутих у процесі вивчення різних професійно-орієнтованих предметів, забезпечувати підвищення наукового рівня навчання й формування цілісного світогляду; розширювати їхню загальну ерудицію й професійну культуру; підсилювати соціокультурно-розвивальний, та ціннісно-формувальний напрями всіх ланок навчально-виховного процесу у ВНЗ; формувати на цій підставі систему соціально-педагогічних знань, інтерсоціальних цінностей, професійні вміння й навички майбутнього соціального педагога, соціально-значущі якості та здібності.

Нами було виділено два етапи встановлення міжпредметних зв'язків – початковий, або підготовчий, що присвячений початку вивчення навчальної теми на широкій міжпредметній основі, та основний, який представляє безпосереднє розкриття провідних положень теми на міжпредметній основі.

Суть підготовчого етапу встановлення міжпредметних зв'язків між дисциплінами професійно-орієнтованої підготовки майбутнього соціального педагога буде забезпечувати загальну орієнтацію студента у змісті навчальної теми, його психологічну готовність до вивчення навчальної теми на міжпредметній основі. Із цією метою на початку її вивчення буде здійснюватися робота, що підводила би студента до усвідомлення інтегративного характеру змісту теми, до необхідності під час розкриття її провідних положень використовувати знання з інших предметів, а також до розуміння того, як повинна бути організована для цього робота. У результаті викладач разом зі студентами визначає перспективний план вивчення теми на широкій міжпредметній основі.

На основному етапі встановлення міжпредметних зв'язків між дисциплінами професійно-орієнтованої підготовки, відповідно до розробленого викладачем спільно зі студентами планом вивчення теми, безпосереднє розкриває провідні положення теми.

Побудова навчального процесу на підставі міжпредметних зв'язків між дисциплінами професійно-орієнтованої підготовки ставить викладача перед необхідністю все більше проникати у зміст провідних ідей інших навчальних предметів, використовуючи в такий спосіб все більш широкі й глибокі контактні зв'язки між викладачами. У результаті, робота зі здійснення міжпредметних зв'язків між дисциплінами професійно-орієнтованої підготовки не обмежується лекціями, семінарами, а призводить до організації міжпредметних семінарів, екскурсій, письмових перевірок робіт, науково-практичних конференцій, звітних конференцій за результатами проходження соціально-педагогічної практики, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань та створення соціально-педагогічних проектів тощо.

Основними компонентами методики реалізації міжпредметних зв'язків дисциплін циклу професійно-орієнтованої (професійної та практичної) підготовки у процесі професійної підготовки майбутнього соціального педагога як суб'єкта професійної діяльності будуть:

– реалізація контекстного підходу з використанням сполучно-репродуктивних, частково-пошукового методів, методу проблемного викладу;

– включення студента у професійно й особистісно-значущу для них діяльність і різні види інтелектуальної діяльності у формі розв'язання студентам соціально-педагогічних завдань;

– застосування прийомів “голографічного” методу проєкції (прийом ретроспективного аналізу життєвого досвіду) і такого методу, що надає інформацію (інтегративні семінари);

– виконання студентам комплексних самостійних завдань (теоретичні, методологічні й методичні

завдання).

Висновки... Отже, означена умова має професійно-діяльнісну спрямованість, до неї ставилися вимоги щодо:

- накопичення й організації конструктивної взаємодії суб'єктів педагогічного процесу на різних етапах професійної підготовки;
- реалізації особистісно-орієнтованих педагогічних технологій, спрямованих на розвиток суб'єктності в майбутнього соціального педагога;
- залучення студента до науково-пошукової та науково-дослідної діяльності на різних етапах професійної підготовки.

Зазначена умова припускає здійснення організації освітнього процесу на підставі конструктивного діалогу особистостей, орієнтації процесу навчання на індивідуальні інтереси й здібності, стимулювання прагнень студентів до самопізнання, самопрогнозування й саморозвитку. Студент потрапляє в таке розвивальне освітнє середовище, у такі умови взаємодії й спілкування, які дозволяють йому зайняти активну позицію, розкритись як суб'єкту професійної діяльності.

Відтак, означена умова забезпечує досягнення цілей у професійній діяльності учасників освітнього процесу (це умова для обміну думками, постановки питань, узгодження позицій, координації дій, колективного аналізу результатів і самого процесу спільної діяльності тощо).

Подальших наукових розвідок вимагає розробку методичного забезпечення щодо підготовки майбутнього соціального педагога як суб'єкта професійної діяльності.

Використана література:

1. Коджаспирова Г.М. Педагогический словарь: [для студ. высш. и сред. пед. учеб. заведений] / Г. М. Коджаспирова, А. Ю. Коджаспиров. – М. : Издательский центр «Академия», 2001. – 176 с.
2. Соловова Е.Н. Методическая подготовка и переподготовка учителя иностранного языка: интегративно-рефлексивный подход: [монография] / Е. Н. Соловова. – М. : ГЛОССА-ПРЕСС, 2004. – 336 с.
3. Федорова В.Н. Межпредметные связи / В. Н. Федорова, Д. М. Кирюшкин. – М. : Педагогика, 1972. – 152 с.

Вицукаева Е.М.

УСТАНОВЛЕНИЕ МЕЖПРЕДМЕТНЫХ СВЯЗЕЙ МЕЖДУ ДИСЦИПЛИНАМИ ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ОРИЕНТИРОВОЧНОЙ ПОДГОТОВКИ

В статье обосновано педагогическое условие подготовки будущего социального педагогов как субъекта профессиональной деятельности: установление межпредметных связей между дисциплинами профессионально-ориентировочной подготовки. Описана реализация определенного условия, которое будет осуществляться в процессе овладения студентами – социальными педагогами содержанием разработанных модулей, на основе использования творческих заданий. К выявленному педагогическому условию были определены требования, которые будут обеспечивать продуктивность процесса подготовки будущего социального педагога как субъекта профессиональной деятельности.

Ключевые слова: субъект профессиональной деятельности, установление межпредметных связей, дисциплинами профессионально-ориентировочной подготовки, социальный педагог.

Vitsukaeva K.

INSTALLATION INTERDISCIPLINARY CONNECTIONS BETWEEN DISCIPLINES PROFESSIONALLY-ORIENTED TRAINING OF FUTURE SOCIAL TEACHERS

In the article the pedagogical conditions of future social teacher as the subject of professional activity: the establishment of interdisciplinary connections between disciplines professionally-oriented training. Described modular design of content the training of future social workers as subjects of professional activity.

The basic components of the methods of implementation interdisciplinary connections disciplines cycle professionally oriented (professional and practical) training in the training of future social workers as the subject of professional activity: realization contextual approach using connective reproductive partially-search method, the problem presentation; inclusion in the student professionally and personally meaningful activity for them and various kinds of intellectual activities in the form of students solving social and educational tasks; application techniques "holographic" projection method and such method that provides information; independent students perform complex tasks.

The paper found that the condition is designated by a professionally-activity oriented, it belonged requirements, and the accumulation of constructive interaction of educational process at various stages of training; realization of personality-oriented educational technologies aimed at development of subjectivity in the future social teacher; student involvement in scientific research and research activities in various stages of training.

The conditions involves the implementation of the educational process on the basis of constructive dialogue between individuals, targeting the process of learning to individual interests and abilities, promotion aspirations of students and self-development and achieves goals in professional activity of the participants of the educational process (which is subject to exchange opinions, asking questions coordination and coordination, collective analysis of the results and the process of joint activities, etc.).

Key words: the subject of professional activity, interdisciplinary communication, discipline-oriented professional training, social pedagogue.

Подано до редакції 18.04.2016.